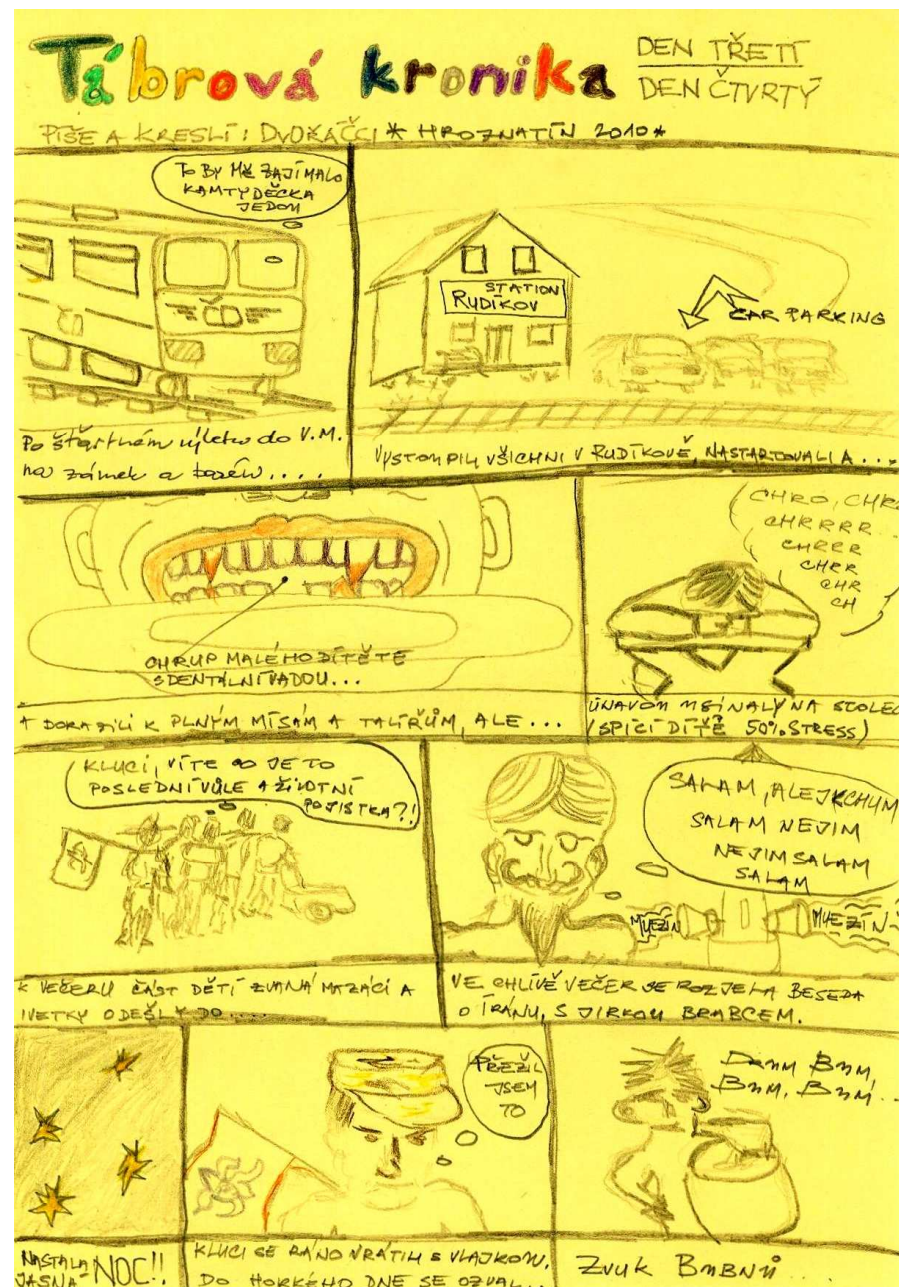


Nouze o poddané vedla namnoze vrchnost i k jisté shovívavosti k dopadeným a usvědčeným zločincům. Tak například v roce 1693 byl dopaden jako zloděj Kristián Roučka, tou dobou hospodář na jednom z bohdaleckých gruntů. Byl sice potrestán osmítýdenním vězením ve žďárské šatlavě, ale po propuštění se opět mohl vrátit hospodařit na grunt, když se za něj jako rukojmí zaručili bohdalecký rychtář a jeho dva švagři, „že se za svého života polepší, dotud, dokud živ bude, zanechá, takového zlodějstva, že se nedopustí“.

Po zběhlých poddaných vrchnost také sama pátrala, a to i prostřednictvím propuštěných delikventů. V červenci 1693 totiž propustila z vězení Jiřího, syna Prokopa Uhlíře z Poličky, za kterého se zaručili pod pokutou 50 kop bohdalecký rychtář Jakub Coufal a Ondřej Sklenář, když slíbil, že se vydá do Rajhradu, kde vypátrá zběhlé bohdalecké sousedy Josefa Haksu a Mikuláše Lahodu. Mise propuštěného Jiřího patrně slavila alespoň poloviční úspěch, protože ještě ten samý měsíc se ve žďárském arestu ocitl nejen zmiňovaný Mikuláš Lahoda, ale i Řehoř starý Lahoda (bývalí hospodáři na čp. 25). Oba byli nakonec propuštěni, když se za ně několikrát zaručili bohdalečtí sousedé. Oba Lahodové slíbili, že „ani do smrti své nad svou milostivou vrchností zraditi, z panství neucházeti, nýbrž co jim od milostivé vrchnosti vynalezeno bude, věrně a poslušně vystáti“. Vrchnost neměla kandidátů na hospodáře nazbyt, jelikož krátce po propuštění z vězení předala Mikuláši Lahodovi do užívání grunt čp. 28 po zběhlém Josefu Haksovi. Pokud by z panství opět utekl, musela by se na pokutu 100 kop složit celá bohdalecká obec. Důvěru vrchnosti Mikuláš tentokrát neklamal, podle gruntovních knih víme, že na gruntě hospodařil až do roku 1720, kdy ho předal synu Jiřímu.

Přestože se vrchnosti podařilo Haksův grunt obsadit novým hospodářem, pátrání po bývalém hospodáři pokračovalo. Z vězení byl totiž 23. září 1693 propuštěn Prokop Barborka, který slíbil, že se vydá hledat Josefa Haksu. Za to, že se vrátí zpět na žďárské panství, se zaručil pod pokutou 50 kop Havel Novotný z Obyčtova. O úspěšnosti této mise již zprávy nemáme.

Vít'a K. a k.







Šimon, že „tělesně poznal“ Juliánu, dceru France Součka z Bobrůvky. Tentokrát vše svatbou skončilo, a to dokonce ještě před zaplacením „dobrovolného“ daru zelenohorskému kostelu ve výši 5 zlatých 50 krejcarů. A tak zbožní smilníci nejen z Bohdalce přispívali k větší slávě sv. Jana Nepomuckého.

Ti, kdo holdovali tělesné lásce před uzavřením manželského svazku, přicházeli o svou „poctivost“. A v zápisech oddacích matrik to platilo doslova. Před ženichovým jménem býval obvykle uveden přívlastek „pocitivý mládenec“ a před nevěstíným „pocitivá děvče“. Odhaleným hříšníkům však byl tento čestný přívlastek odepřen a do matriky bylo zapsáno pouze jejich jméno.



Skočme ještě na chvíli o pár desítek let zpátky, do 90. let 17. století. Tehdejší bohdalecká vrchnost, již byl žďárský klášter mnichů cisterciáků, stále bojovala s následky třicetileté války. Poddaných byl nedostatek a některé poddanské grunty byly stále bez hospodáře, a tak z nich nemohly být placeny dávky do vrchnostenské ani císařské pokladny. Zvyšování poddanských povinností navíc vyvolávalo útoky (zbihání) poddaných na jiná panství.